

MERIHELMEN KOMISARIO PALMU TODETTU CMR-KANTAJAKSI

Suomen Coton de Tulear päätti alkuvuodesta 2014 geenitestauttaa kaksi jalostusurosta, joiden ensimmäisen polven jälkeläismäärä ylittää 100 pentua. Suomen Kennelliitto on suositellut, ettei missään rodussa yhdelläkään yksilöllä jälkeläisten määrä ensimmäisessä sukupolvessa olisi yli 100. Jalostustoimikunta halusi kartoittaa geenitestin avulla mahdollisia riskejä, joita ns. matadorijalostuksella on. Lisäksi halusimme hankkia kasvattajien avuksi lisätietoja tulevaisuuden jalostusyhdistelmien suunnittelua varten.

G-Lavanono Pratele Jetynky:n (Nono) on aiemmin tänä vuonna todettu olevan CMR-sairas. Nyt toisen paljon käytetyn uroksen, Merihelmen Komisario Palmun (Nitro) on todettu olevan CMR-kantaja. CMR (Canine Multifocal Retinopathy / ”koiran multifokaali verkkokalvon sairaus”) on silmänsairaus, joka voi johtaa verkkokalvon surkastumiseen ja sokeutumiseen. Geenitestien kautta usean Nonon jälkeläisen havaittiin olevan CMR-kantaja. Nitro testattiin, koska sen jälkeläismäärä on niin suuri. Nämä eivät suinkaan ole ainoita cotoneita, jotka kantavat CMR:ää, vaan toistaiseksi 10-30 % geenitestatuista koirista (lähteestä riippuen) kantaa kyseistä silmänsairautta. Lisää testattuja koiria kuitenkin tarvitaan, jotta koko rodun kantajafrekvenssiä voidaan arvioida luotettavammin.

CMR periytyy autosomaalisesti peittyvästi, joten kaikki Nonon 123 ensimmäisen polven jälkeläistä ovat perineet yhden kopion geenivirheestä ja ovat näin ollen vähintään sairauden kantajia. Nitron ensimmäisen polven jälkeläisistä todennäköisyyslaskennan mukaan noin puolet on vähintään kantajia. Kantajat eivät itse sairastu CMR:ään, eikä kantajuus haittaa normaalia elämää. Kantajia voidaan käyttää jalostukseen, mutta niitä suositellaan yhdistettävän vain geenitestillä terveeksi todettuun toiseen osapuoleen. CMR-sairaita koiria ei jalostukseen tulisi lainkaan käyttää.

Geenitestillä pystytään toteamaan myös toinen Suomessa esiintyvä perinnöllinen sairaus. Se on hyperoksaluria eli PH1, josta Evira teki laajahkon tutkimuksen muutama vuosi sitten. PH1:n frekvenssi cotoneilla on tutkimusten perusteella noin 8 %, joten siihen on syytä kiinnittää myös huomiota. Hyperoksaluria aiheuttaa pikkupentujen kuolemia.

Jalostustoimikunta suosittaa jatkossa geenitestien suorittamista jalostukseen käytettäville koirille, jotta välttyttäisiin yhdistelmiltä, joissa vaarana on sairaiden pentujen syntyminen. Kesäkuun Cotonit-lehdessä on asiasta lisää tietoa mielenkiintoisen artikkelin muodossa.